

GAT

GAZDASÁG ÉS TÁRSADALOM

**Lentner Csaba–Kovács Róbert: A „magyar multik” pénzügyi stratégiái
Kelet-Közép-Európában**

**Prugberger Tamás: A jog működésének korlátai Magyarországon a gazdaság
globalizált szociál-liberálkapitalista belső és külső környezetében**

Szabady Balázs: Egyéni racionalitás, közösségi racionalitás, erkölcs

Juhászné Szima Mária: A döntésvégrehajtás tényezőiről

Eőri Teréz: A XXI. század vidékfejlesztő mezőgazdasága

Menyhay Imre: Eretnekség a közgazdaságtudományokban

Nagy Pongrác: Kétezernégyszázötödike

**Nádasdi Ferenc–Lasányi János: A Janus-arcú versenyképesség
(Dr. Lentner Csaba tanulmányai)**

2005/1

Társadalomtudományi folyóirat

A szerkesztőbizottság tagjai:

Dr. Andrassy Adél egyetemi docens,
Dr. Dézsy József egyetemi tanár (Bécs),
Dr. Fecske Mihály egyetemi tanár,
Dr. Gidai Erzsébet egyetemi tanár
(a szerkesztőbizottság elnöke),
Dr. Lentner Csaba egyetemi docens

Megjelenik félévente

GT

A szedést Bosnyákovits Józsefné készítette,
a tördelés Takács Eszter munkája.

A nyomtatás 2005 decemberében készült.

Szerkeszti: Kormányosné Arany Krisztina

Felelős kiadó: Dr. Gidai Erzsébet

Kiadja a „Prognózis 2000” Alapítvány

ISSN 0865 7823

Tartalom

GAZDASÁG 7

Lentner Csaba–Kovács Róbert:

A „magyar multik” pénzügyi stratégiái Kelet-Közép-Európában –
különös tekintettel Romániában 7

TÁRSADALOM ÉS POLITIKA 29

Prugberger Tamás:

A jog működésének korlátai Magyarországon a gazdaság globalizált
szociál-liberálkapitalista belső és külső környezetében 29

Szabady Balázs:

Egyéni racionalitás, közösségi racionalitás, erkölcs 58

Szima Mária:

A döntésvégrehajtás tényezőiről 75

Eőri Teréz:

A XXI. század vidékfejlesztő mezőgazdasága 84

Menyhay Imre:

Eretnekség a közgazdaságtudományokban 93

Nagy Pongrácz:

Kétezernégy december ötödike 131

KÖNYVSZEMLE 136

Nádasdi Ferenc–Lasányi János:

A Janus-arcú versenyképesség (Dr. Lentner Csaba tanulmányai) 136

Nagy Pongrác

Kétezer négy december ötödike

A kormánypártok azt mondják, *győztek*, hiszen a népszavazás érvénytelen volt.

Az ellenzék azt mondja, alul maradtak, de mégis *győztek*, hiszen az „igen” mindkét kérdésre többségben volt.

Azt is olvastam valahol, hogy a választók távolmaradásukkal tudatták a politikusokkal: ilyen kérdéseket nekik ne tegyenek fel, mert ezek eldöntése a politikusok dolga. *A magyar nép tehát ismét tanúságot tett nagyfokú politikai érettségéről.*

Én nem így látom a népszavazást.

1920-ban külső hatalmak szakítottak ki a magyarságból 3,2 millió embert. 2004 december ötödikén a határokon belüli nép túlnyomó többsége tagadta meg a 3,2 millióból megmaradt 2,4 millió magyart.

E Második Trianon talán tragikusabb, mint az első. Mindenesetre szomorúbb.

Az emberi kapcsolatokban vannak tettek, szavak, amelyek jóvátehetetlenek, végzetesek és a kapcsolat felbomlását okozzák. Ha ilyesvalami történik, ha efféle szó elhangzik, felbomlik a házasság, felbomlik a barátság. Ilyen jóvátehetetlen és végzetes a határon túli magyarok december ötödikei arculcsapása a határon belüli magyarok túlnyomó többsége által. Ha a határon túli magyarok holnap állampolgárságot kapnának, ha lenne egy népszavazás, amelyen a jogosultak nyolcvan százaléka az urnákhoz járulna, és kilencven százalékkal megszavazná az állampolgárságot, december ötödikét az sem tenné jóvá.

A határon túli és a határon belüli magyarok viszonya soha többé nem lesz az, mint ami a december ötödike előtti 84 év során volt.

A határon túli, immár csak 2,4 milliónyi magyarság generációról generációra hősies lemondások és áldozatok árán őrizte magyarságát. Fogja azt még őrizni, érdemes azt még őriznie a december ötödikei kitaszíttatás után?

Miután a kitűnő magyar külpolitika elérte, hogy a lehető legkedvezőbb feltételek mellett (lásd: Koppenhága!) csatlakozhattunk az Európai Unióhoz, külpolitikánk fő célja nem lehetne más, mint a határon túli magyarok helyzetének diplomáciai úton való javítása.

Ezzel természetesen a jelenlegi kormány nem ért egyet. Külpolitikájának fő célja a jelek szerint a nagyhatalmak kegyeinek alkalmazkodással, katonai egységek kiküldésével, valamint a határon túli magyarok helyzete felhánytorgatásával okozható kellemetlenségek elkerülésével.

Egy valódi *magyar* kormány legfontosabb külpolitikai feladata azonban mégis a határon túli magyarság helyzetének javítása volna. Ha netalán egyszer lesz még Magyarországnak magyar kormánya, akkor ezt már bajosan teheti majd meg. Tárgyalópartnerei ugyanis joggal hívhatják fel a figyelmét arra, hogy mit okvetetlenkedik, hiszen a magyar nép túlnyomó többségét a kérdés nem érdekli. Ez december ötödikének külpolitikai vonzata.

* * *

Nemzet: embercsoport, amelyet közös nyelv, hagyományok és történelem, valamint *az összetartozás és szolidaritás érzése köt össze*. Ha ez így van, akkor nincs tizenkét és félmillió magyar nemzet. Csupán négymillió magyar nemzet létezik: 2,4 millió a határokon kívül, és 1,6 millió a határokon belül.

Erre van magyarázat, sőt talán mentség is. A Horthy-rendszer feudalizmus volt, de ott az iskola mindenkit megtanított Trianon égbekiáltó igazságtalanságára, és arra, hogy a magyar nemzet egyharmada az új határokon kívül rekedt. Azután Trianon 43 éven át tabu volt. Nemzedékek nőttek fel anélkül, hogy hallottak volna róla, és hogy egyáltalán tudták volna, hogy határainkon túl is élnek magyarok. A Horthy-rendszer iskolai nevelésére csak a mai 70 éven felüliek emlékezhetnek. Tudhatnának Trianonról a rendszerváltás óta iskolát járt nemzedékek, vagyis a 18-30 év közötti szavazók is, de nem tudnak. Ugyanis azok, akiknek ezt meg kellett volna nekik magyarázni – szüleik és tanáraik – nem tudnak róla.

Így a 18 és 70 év közötti szavazók túlnyomó többsége nem tudja, hogy annakidején Magyarország képviselőit meg sem hívták a béketárgyalásokra, de az utódállamok képviselőit meghívták; hogy azok csaltak és hazudtak; hamis etnikai térképet mutattak, patakokat hajózható folyóként tüntettek fel; hogy színmagyar területeket csatoltak el; hogy a magyar nép egyharmada az új határokon kívül rekedt (ebben az egész világon csak az albánok múlnak felül bennünket). És hogy mindez a népek önrendelkezési joga nevében történt.

Ez a túlnyomó többség természetesen azt sem tudja, ami azóta történt. Trianonban az *utódállamok 1920-as népszámlálásai szerint* 3,2 millió magyart csatoltak el. Természetes szaporodás útján ennek a 3,2 milliúnak 2000-re legalább 4,4 millióra kellett volna gyarapodni. A 2000–2001-es népszámlálások azonban csak 2,4 milliót találtak. *Hiányzik kétmillió magyar*. Hova lettek? Kiutasították, kitelepítették őket (Szlovákiából), önként áttelepültek Magyarországra, legyilkolták őket (a szerbek 40 ezret, a románok néhány ezret 1944-ben), zömükben pedig asszimilálódtak.

Mindennek, valamint a tudatos betelepítésnek következtében megváltozott az elszakított területek etnikai összetétele. Erdélyben a románok 1920-ban másfélszer annyian voltak, mint a magyarok. Ma közel négyszer annyian vannak. A Felvidéken a szlovákok és a rutének 1920-ban együtt nem egész kétszer annyian voltak, mint a magyarok. Ma nyolc és félszer annyian vannak. A Délvidékről nincsenek adataink, de tudott dolog, hogy a magyarok Bácskában kisebbségbe kerültek. Az alkalmazkodó magyar diplomácia pedig óvakodik attól, hogy megemlítse: az etnikai összetétel megváltoztatását a nemzetközi jog tiltja.

Ezek a saját hibájukon kívüli tudatlanok teszik ki a jó részét annak az ötmilliónak, amelyik december ötödikén nem ment el szavazni.

December ötödike másik magyarázata 1956-ig nyúlik vissza. Akkor a Nyugat cserbenhagyta a magyarokat. Mialatt az amerikaiak által finanszírozott Szabad Európa Rádió ellenállásra buzdította a felkelőket, az amerikai kormány közölte a Szovjetunióval: az Egyesült Államok Magyarországot szovjet érdekerületnek tekinti, s így katonailag nem avatkozik be a felkelők oldalán. Más szóval: a Szovjetunió azt tesz Magyarországgal, amit akar. Az ebből származó elárultság-érzést,

nyugatellenességet, magárahagyottságot és elkeseredettséget Kádárék kihasználták. Aki nem volt ellenük, az velük volt. Aki velük volt, meglapult, meghunyászkodott, befogta a száját, akinek a keze legfeljebb csak a zsebben szorult ökölbe, annak gulyáskommunizmus lett a jutalma: biztos munkahely, ahol még dolgozni sem igen kellett, de a fizetés elég volt a betevő falatra; a másod- és harmadállás, amiből lett panellakás, Trabant, esetleg hétvégi ház, valamint nyaralás a testvéri szocialista országokban. Ez alatt a mintegy harminc év alatt változott át a magyar társadalom jó része proli társadalommá. Együvértartozás-érzés és szolidaritás nincs. Mindenki sütögeti a saját pecsenyéjét, és az ország ügye, a magyar nép ügye csak annyiban érdekli, amennyiben az a pecsenyesütést befolyásolja. És ha ezeknek a proli kormány megmagyarázza, hogy ha a határon túli magyarok állampolgárságot kapnak, akkor mind a 2,4 millió áttelepül Magyarországra, elveszi a munkalehetőségeket, leszorítja a munkabéreket, szétzilálja az egészségvédelmet, csökkenti a nyugdíjakat, akkor ezek elmennek és „nem”-mel szavaznak.

December ötödike harmadik oka a politikai érettség hiánya. A politikai érettség egyik legfontosabb ismérve az, hogy az emberek személyes felelősséget éreznek az ország dolgai iránt (akár érdekelve vannak anyagilag, akár nem). Ahol a szavazásra jogosultak 63 százaléka nem megy el szavazni, ott ilyen felelősségérzet nincs. A politikai érettség másik ismérve a józan ítélőképesség. Amely országot demagógiával, vagyis blöfföléssel, csúsztatásokkal, hazudozással, riogatással, ígérgetéssel, illúziókeltéssel lehet kormányozni, ott nincs józan ítélőképesség. A politikai érettség kialakulásához sok évtizedes demokratikus berendezkedésre van szükség. Nyilvánvaló, hogy tizenöt év nem volt elég.

E három körülmény *magyarázat*, sőt talán még *mentség* is december ötödikére. Azon a *tényen* azonban, hogy a magyar nemzet immár csak négymillió emberből áll, és hogy a határon belüli népesség túlnyomó többsége mit sem tud Trianonról, s azon belül egy többmillióos réteg proli mentalitású, a magyarázat mit sem változtat.

* * *

Hogyan tovább?

Természetesen a legsürgősebb feladat a tizenkét és félmillió magyar nemzet újrateremtése lenne. Ez azonban csak hosszú, szívós nevelőmunkával volna lehetséges. Ez még akkor is eltartana vagy harminc évig – ennyi ideig tartott milliók elközömbösítése és milliók elproletárosítása –, ha az iskola, valamint az írott és sugárzott sajtó csak a magyar nemzeti öntudat kialakításán munkálkodna.

A sajtó nagyobbik része nem ezen munkálkodik. Az iskola sem munkálkodik ezen intézményesen, hiszen nem ezt az útmutatást kapja a kormánytól. Magyarország népe ugyanis demokratikus módon proli kormányt juttatott hatalomra, amely a proli értékrend őrzője, és a nemzeti öntudatot nacionalista elhajlásának, maradiságának, múltba néző anarchizmusnak tekinti.

Minden arra mutat tehát, hogy a tizenkét és félmillió magyar nemzet újrateremtése: ábránd.

* * *

Ha így áll a helyzet, akkor nagy felelősség hárul a határon túli magyarokra. Tudniuk kell, hogy ma ők a magyar nemzet gerince. Mivel pedig „egységben az erő”, szeretném remélni, hogy nem fordítanak hátat annak a több mint másfél millió embernek, amelyik a határokon belül még a magyar nemzethez tartozik.